

Viite/Referens Lupahakemus ahventen seurantaan Valassaarten kluuveissa

ASIA

Lupa poiketa luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä ahventen PIT -merkintään ja meriharjuksen mädin haudontakokeen toteuttamiseksi Valassaarten alueella yksityisellä luonnonsuojelualueella YSA107108

VIREILLETULO

8.3.2024

HAKIJA

Luonnonvarakeskus
Lari Veneranta
Wolffintie 35
65200 Vaasa
lari.veneranta@luke.fi

HAKEMUS

Luonnonvarakeskus hakee lupaa maihinnousuun Valassaarten alueella toteutettaville tutkimuskoejärjestelyille 1.4.2024 - 30.11.2024 väliselle ajalle. Toiminnassa pyritään välttämään pesimälinnustoon kohdentuvaa häiriötä. Työt liittyvät Luonnonvarakeskuksessa käynnissä olevaan LIFE Biodiversea hankkeeseen, jossa Valassaarten alueella selvitetään fladojen sekä kluuvien kalantuotannon määrää. Lupa on jatko aiempaan, vuoden 2023 hakemukseen tutkimuslaitteiden asennusta koskien.

Fladat ja kluuvit ovat tunnettuja kevätkutuisten kalojen, erityisesti ahvenen, hauen ja särjen lisääntymisalueita. Ne ovat pinta-alaltaan varsin pieniä verrattuna jokisuistoihin tai sisäsaaristoalueisiin ja näiden pienvesien kalakannan koosta tai esimerkiksi kalojen vuotuisesta kuolevuudesta ei ole kovin hyvää käsitystä. Koejärjestelyssä selvitetään Valassaarten alueella Käringsundissa sekä viereisessä Antuskrokenissa ahvenen kutukannan koko sekä arvioidaan vuotuinen kuolevuus. Vuonna 2023 Käringsundissa PIT -merkittiin ahvenia 594 kpl. Merkintäpyynti tehtiin rysällä laskupurossa ja merkityt kalat vapautettiin kluuvin edustalle mereen. Antuskrokeniin ahvenia ei noussut kudulle ja fladan vedenlaadun todettiin olevan kaloille sopimaton. Käringsundin kutupopulaatiosta otettiin näytteet kalakannan ikärakenteen määrittämiseksi. Merkittyjen ahventen nousua

Käringssundin kluuviin ja Antuskrokeniin fladaan seurattiin niiden laskupuroon tai suuaukkoon asennetuilla anteilla ja tallennusjärjestelmällä. Laitteilla laskettiin kutualueelle menneet merkityt ahvenet sekä kudulta mereen palanneet ahvenet. Loggeriin tallentuu antennin ohittavan kalan merkin tiedot sekä ajankohta. Vuoden 2024 seurannan tarkoituksena on arvioida uudelleen kudulle palaavien ahventen määrä, jolloin voidaan arvioida vuotuinen kuolevuuden määrä sekä populaation koko. Kaloista otetaan 100 yksilön näyte myös vuonna 2024 ikärakenteen määrittämiseksi. Pyynti tapahtuu uomaan asennettavalla rysällä.

Merkkien seurannassa käytettävissä loggereissa on verkkoyhteys, jolla niiden toimintaa voidaan seurata ja virtalähteenä toimivat akut sekä aurinkopaneelit. Antenni ja loggeri sijaitsevat laskupuron läheisyydessä ja virtalähde sekä lähetinyksikkö niiden välissä. Laitteiden välillä kulkee heikkovirtasähkökaapeli.

Kokeeseen liittyvät laitteet viedään paikalleen huhtikuun alussa jäätilanteen salliessa. Todennäköisesti loggerien ylläpitoon liittyen joudutaan tekemään joitakin tarkastuskäyntejä kesän aikana. Laitteet puretaan pois koealueelta viimeistään lokakuussa. Liikkuminen Käringssundiin ja Antuskrokeniin tapahtuu joko veneellä laskupuron edustalta tai maitse pohjoisen laiturin kautta. Vastaava koejärjestely toteutetaan Raippaluodossa Backfladassa sekä Davidsfladassa.

Luonnonvarakeskuksesta työhön osallistuvat Lari Veneranta, Hannu Harjunpää ja Annica Långnabba.

ASIAN KÄSITTELY

Luke on toimittanut Björkön osakaskunnalta saamansa suostumuksen liikkumis- ja tutkimustyöhön. Täten ELY-keskus katsoo, että maanomistajien kuuleminen asiassa on hallintolain 34 § 2 momentin mukaisesti ilmeisen tarpeetonta.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

ELY-keskus myöntää hakijalle luvan poiketa hakemuksen mukaisesti yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräysten maihinnousua, oleskelua, kivien siirtämistä ja eläinten pyydystämistä koskevista kielloista luonnonsuojelualueella YSA107108 hakemuksen mukaista tutkimusta varten seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 30.11.2024 saakka.
2. Hakijalla tulee olla voimassa muut toiminnan edellyttämät luvat

3. Lupa ei koske lintujen häirintää. Pesimäluodoille tulee nousta ja viipyä vain siinä määrin, mitä kartoitusten kannalta on välttämätöntä.
4. Hakijan tulee toimittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle raportti luvan käytöstä 1.2.2025 mennessä.
5. Hakija vastaa siitä, että myös muut toimintaan osallistuvat henkilöt noudattavat lupapäätöstä.
6. ELY-keskus voi peruuttaa osittain tai kokonaan tämän luvan, mikäli luvan käytössä ilmenee väärinkäytöksiä.
7. Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana luvan mukaisen toiminnan aikana ja esitettävä vaadittaessa

Perustelut

Luonnonsuojelulain 54 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

Hakemus kohdistuu yksityiselle luonnonsuojelualueelle YSA107108. Luonnonsuojelun rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kiellettyä mm. maan ja kivien ottaminen, kaivaminen ja siirtäminen, sekä eläinten metsästäminen, tappaminen tai pyydystäminen. Lisäksi luonnonsuojelun rauhoitusmääräysten mukaan on kiellettyä mm. mairinnousu ja oleskelu vesialueella lähempänä kuin 100 metriä rantaviivasta 01.05.-31.07 poikkeuksena rauhoituspäätöksen karttaliitteessä esitetyt alueet. ELY-keskus katsoo, ettei hakemuksen mukainen poikkeaminen luonnonsuojelun rauhoitusmääräyksistä vaaranna alueen suojeluperusteita. Tutkimuksissa saatu tieto edistää yleistä luonnontuntemusta, tieteellistä tutkimusta ja luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Kartoitusten voidaan katsoa palvelevan myös alueen hoidon ja käytön suunnittelua.

Hakemuksen mukainen kartoitus tehdään Merenkurkun saariston Natura 2000 -alueella (FI0800130). Inventointien ei katsota heikentävän Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Ahventen kutupyynti, merkintä ja kuvaus on suoritettava, kun kevätkutuihin ahven nousee tutkimusalueelle. Hakemuksen osa II perustuu merenhoidon toimenpidesuunnitelmaan. Äärimmäisen uhanalaisen meriharjuksen istutuskokeilu on suoritettava ajanjaksolla, joka on luontainen mädin kehittymiselle. Hakemuksen mukaisten toimenpiteiden aloittamista ei voida lykätä vaarantamatta niiden

onnistumista. Päätöksen täytäntöönpanoa ei siten voida yleisen edun vuoksi lykätä.

Edellä mainituin perustein ELY-keskus päättää lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n 3 mom. nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT LAINKOHDAT JA MÄÄRÄYKSET

Länstyrelsen i Vasa läns beslut BII-1472/08.07.1977

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

Hallintolaki (434/2003) 34 § 2 mom.

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 § 3 mom.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §

LISÄTIEDOT

Johanna Mykkänen, puh. 0295 502 7037,
sähköposti: johanna.mykkanen@elykeskus.fi

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Johanna Mykkänen ja ratkaissut ylitarkastaja Johanna Kullas Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Valitusosoitus

MAKSU

Luonnonsuojelua edistäviin tutkimuksiin ja opetustarkoituksiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

Maksun peruste: valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 § ja 8 § sekä Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskusten maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023).

PÄÄTÖS

Hakija, sähköinen tiedoksi

TIEDOKSI

Björkö delägarlag
Ympäristöministeriö

Suomen ympäristökeskus
Mustasaaren kunta
Pohjanmaan poliisilaitos
Rajavartiolaitos, Länsi-Suomen merivartiosto
Natur och Miljö r.f.
SLL Pohjanmaan piiri ry
Vasa miljöförening r.f.
Ostrobothnia Australis r.f.
Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry
Intresseföreningen för en levande skärgård r.f
LSY Tapiola -Pohjanmaa ry

Tämä asiakirja EPOELY/751/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/751/2024 har godkänts elektroniskt

Kullas Johanna 23.05.2024 15:15

Mykkänen Johanna 22.05.2024 16:37